

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

Developing the Inclusive Education Management Guidelines for Schools under Udonthani Office of Primary Educational Service Area 1

อนุชิต บุญมาก¹, ดนิตา ดวงวิไล²

Anuchit Boonmak¹, Dhanita Doungwilai²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษา และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 80 คน โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวชี้วัด แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน และตัวชี้วัด 16 ตัวชี้วัด 2. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ส่วนสภาพพึงประสงค์การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3. ผลการประเมินแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน 48 แนวทาง พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การจัดการเรียนร่วม, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Lecturer, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

Abstract

This research purposes were: 1) to study elements and indicators of inclusive education management for schools ; 2) to study the present and desirable conditions of inclusive education management for schools and 3) to study the development of inclusive education management guidelines for schools under Udonthani office of primary educational service area 1. The sample group were administrators and teachers in inclusive schools under Udonthani office of primary educational service area 1 for 80 persons. The instruments used to collect data were the five-level rating scale questionnaire, the structured interview from, and the guideline suitability and feasibility assessment from. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The research results were as followed: 1. There were 6 elements and 16 indicators of inclusive education management for schools under Udonthani office of primary educational service area 1. 2. The present condition of inclusive education management for schools under Udonthani office of primary educational service area 1 as a whole was at high level with each of 5 aspects was at high and 1 aspect was at moderate level. The desirable condition of inclusive education management for schools under Udonthani office of primary educational service area 1 as a whole was at the highest level as well as each aspect. 3. The assessment on suitability and feasibility of the inclusive education management guidelines for schools under Udonthani office of primary educational service area 1 in 6 aspects and 48 guidelines as a whole were both at the highest level, as well as each aspect.

Keywords: developing guidelines, inclusive education, the office of Udonthani primary educational service area 1

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศ เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์และ พัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถสนองตอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้ประชากรของชาติทุกคนต้อง

ได้รับการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ปรับปรุงแก้ไข ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554 มีเจตนารมณ์ ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มคนที่มีความต้องการพิเศษ โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากกว่าที่ผ่านมา ทำให้การจัดการศึกษาเอื้อประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับสิทธิและความเสมอภาค ทั้งทางด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสื่อสาร การเข้าถึงอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้กำหนดไว้เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป โดยรัฐต้องพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการ

อันเหมาะสมกับสภาพความต้องการพิเศษทางด้านการศึกษารายบุคคล และเป็นการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากสภาพความบกพร่อง หรือความต้องการพิเศษ โดยจัดให้เข้าเรียนตามสภาพความบกพร่องในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2554: 8)

การศึกษาพิเศษเป็นกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือแตกต่างไปจากเด็กปกติให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ขาดไป อันเนื่องจากสาเหตุความบกพร่องของร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และรวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ คือ เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้กับเด็กปกติได้ ทั้งด้านการเรียนการสอน วิธีสอน ขบวนการ เนื้อหาวิชา หลักสูตร เครื่องมือ สื่อการสอน และบริการ ปัจจุบันการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทยมีรูปแบบในการจัดการศึกษาที่หลากหลายทั้งในระบบคือ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป จัดการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นตามลักษณะความพิการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548: 4)

การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น ด้านบุคลากร มีปัญหาเกี่ยวกับครูขาดความรู้และขาดทักษะในการคัดกรองเพื่อระบุประเภทความพิการ ทำให้ผลการคัดกรองที่ได้ไม่ชัดเจน และผิดประเภทซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการวางแผนพัฒนาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ อีกทั้งยังขาดความรู้และทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผล รวมถึงผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจังเนื่องจากมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก และคิดว่าไม่ใช่กลุ่มสาระวิชาหลัก ที่ต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในด้านนี้เท่าที่ควร ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถใน

การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (รดาธรรมพูนพิสัย. 2556: 240)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 บางโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมก็เช่นเดียวกัน ปัญหาที่มักพบ คือ ผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจังในเรื่องการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารและครูเป็นคนตัดสินใจในการจัดการเรียนร่วมด้วยตนเองโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก โดยส่วนใหญ่แล้วเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเข้าห้องเรียนร่วมกับเด็กปกติ เรียนในเนื้อหาเดียวกัน กระบวนการเรียนรู้เหมือนกัน กิจกรรมและสื่อต่างๆ ที่ใช้ร่วมกันกับเด็กปกติ ซึ่งความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความแตกต่างกันมาก เมื่อใช้กิจกรรมและสื่อชนิดเดียวกัน การที่เด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้นั้นย่อมไม่เท่ากัน ส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่สนใจที่จะเรียนและร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนกับเพื่อน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด สภาพปัจจุบันสภาพพึงประสงค์และการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการบริหารโรงเรียนทั้งระบบแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ว่ามีสภาพการบริหารจัดการเป็นอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนแก้ไขปัญหที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน ของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนร่วมทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

3. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 2,869 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 80 คน แยกเป็นผู้บริหาร 23 คน และครูผู้สอน 57 คน โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert และตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด

3. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. แบบประเมินแนวทางการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนร่วม 2) สังเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 3) ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน และ 4) วิเคราะห์ความเหมาะสม และดำเนินการคัดเลือกองค์ประกอบและตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่กำหนด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนร่วม สำหรับ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ 1) นำผลการศึกษาค้นคว้าประกอบในระยะเวลา 1 มาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม 2) เก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และ 3) วิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดการ เรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาอุดรธานี เขต 1 2) สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรง คุณวุฒิ จำนวน 8 คน และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ 3) ออกแบบแนวทางการจัดการเรียน ร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 4) ประเมิน แนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และ 5) วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ แนวทางและคัดเลือกแนวทางตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบ ประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียน ร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยใช้ค่า เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การจัดการ เรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยค่าดัชนีลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) เพื่อจัดลำดับ ความต้องการจำเป็น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการ เรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีองค์ ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านนักเรียน 2) ด้านการจัดการเรียน รู้ 3) ด้านสภาพแวดล้อม 4) ด้านการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา 5) ด้านทัศนคติต่อนักเรียน เรียนร่วม และ 6) ด้านการบริหารจัดการและตัว ชี้วัด 16 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความพร้อมด้านการ ดำเนินชีวิตในโรงเรียน 2) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยว กับนักเรียนเรียนร่วม 3) การจัดทำแผนการสอน เป็นรายบุคคล 4) การรายงานความก้าวหน้า 5) การประกันคุณภาพ 6) ความพร้อมของโรงเรียน 7) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม 8) การมีส่วนร่วมของนักเรียน 9) การมีส่วนร่วม ของครู 10) การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร 11) การ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 12) ทัศนคติของเพื่อนร่วมชั้นเรียนต่อนักเรียนเรียน ร่วม 13) ทัศนคติของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ต่อนักเรียนเรียนร่วม 14) การกำหนดนโยบายของ โรงเรียน 15) การบริหารงบประมาณ และ 16) การ บริการทางการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวก

2. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่

ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านสภาพแวดล้อม 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 5) ด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านด้านการจัดการเรียนรู้ ส่วนสภาพพึงประสงค์การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 6) ด้านนักเรียน ตามลำดับ

3. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 48 แนวทางใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน มี 7 แนวทาง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ มี 14 แนวทาง 3) ด้านสภาพแวดล้อม มี 6 แนวทาง 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มี 8 แนวทาง 5) ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม มี 5 แนวทาง และ 6) ด้านการบริหารจัดการ มี 8 แนวทาง สำหรับผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน

อภิปรายผล

1. องค์กรประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน และตัวชี้วัด 16 ตัวชี้วัด สอดคล้องกับ เบญจมา ชลธานนท์ (2546: 6-7) ได้ให้แนวคิด ว่า โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมต้องบริหารตามโครงสร้างซีทีให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4

ประการ ดังนี้ 1) นักเรียน (Student) 2) สภาพแวดล้อม (Environment) 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และ 4) เครื่องมือ (Tools) ซึ่งหมายถึง นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 27) ได้ให้แนวคิดว่า องค์ประกอบในการจัดการเรียนร่วมที่สำคัญประกอบด้วย 1) นักเรียน 2) สภาพแวดล้อม 3) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) เครื่องมือ คือ เครื่องมือในการบริหารจัดการ ได้แก่ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กฎระเบียบ กฎหมาย คน งบประมาณ เทคโนโลยี และอื่น ๆ

2. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ส่วนสภาพพึงประสงค์การจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับ บุญยิ่ง สายเมฆ (2555: 77-78) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิผล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในสถานศึกษาชั้นพื้นบานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนและบริการจัดการเรียนร่วมการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อม ด้านความต้องการให้มีการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้พัฒนาศักยภาพ และการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รดา ธรรมพูนพิสัย (2556: 240-241) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมเรียงตามลำดับจากด้านที่มีปัญหาหนักไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือ และด้านสภาพแวดล้อม และในภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

3. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านนักเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และบุคคลกรในโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม ต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนและความบกพร่องของนักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท มีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเรียนร่วมในการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นก่อนที่จะรับเข้าเรียน มีการคัดกรองประเภทความบกพร่องของนักเรียน และการประเมินความสามารถของนักเรียนเรียนร่วม เพื่อตรวจสอบความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ก่อนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ สอดคล้องกับ รจเรข พยอมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ด้านนักเรียน ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมเข้าค่ายระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ 2) มีการจัดการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันเป็นทีม และ 3) การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติให้เกิดขึ้นกับโรงเรียนครอบครัว ผู้นำชุมชนและสังคม สอดคล้องกับ รดาธรรมพูนพิสัย (2556: 240-241) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและ แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม แก่เด็กทั้งสองกลุ่ม และเสริมทักษะทางวิชาการตามศักยภาพ ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละประเภท ครูต้องมีความรู้ มีเครื่องมือและใช้จิตวิทยาในการดูแลและจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญสร้างความตระหนัก สร้างเจตคติที่ดี ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้อ มีการศึกษาหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อ ก่อนจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แล้วดำเนินการตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่วางไว้ จัดหาผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลือทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษามีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล จากนั้น ประเมินผลและสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อเพื่อพัฒนาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้อ สรุปผลการจัดการเรียนรู้อ และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมให้กับทางโรงเรียนได้รับทราบ และรายงานไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป สอดคล้องกับ รจเรข พยอมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ด้านการจัดการเรียนรู้อ ได้แก่ 1) ควรมีการนิเทศ

ติดตามผลอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง 2) ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลงและจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) ปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ รดา ธรรมพูนพิสัย (2556: 240-241) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านการจัดการเรียนรู้ การสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุด โดยใช้เทคนิค วิธีการ และสื่อการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลการเรียน หรือการร่วมกิจกรรม ควรใช้วิธีการ และเกณฑ์ที่ต่างกับเด็กทั่วไป โดยให้สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และควรจัดให้มีห้องเสริมทักษะทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษควรกำกับให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)

3.3 ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนเตรียมความพร้อมในเรื่องของห้องเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและปลอดภัยเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และดำเนินชีวิตในโรงเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีบุคลากรทางการศึกษาที่พร้อมในการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีความพร้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับ รจเรข พยอหมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำ

จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทต่าง ๆ 2) การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับ รดา ธรรมพูนพิสัย (2556: 240-241) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ใช้ห้องปฏิบัติการ บริเวณโรงเรียนเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเพื่อการพักผ่อนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ โสภาลักษณ์ ธารไชย (2554: 98-104) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กนักเรียนพิการ กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ด้านบุคคล ควรจัดอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญที่สุดของการดำเนินโครงการคือ บุคลากรครูผู้สอนเด็กพิเศษจะต้องมีความเข้าใจในการสอนเด็กพิเศษ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการและความบกพร่องของตนเอง ครูมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและคอยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม คอยส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนร่วมอย่างเหมาะสม ผู้ปกครองต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริง

เกี่ยวกับความบกพร่องของนักเรียนและให้ความร่วมมือ สนับสนุน กับทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการส่งเสริม สนับสนุน ดูแล ติดตาม การจัดการเรียนร่วมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ รจเรข พยอมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ การมีส่วนร่วมโรงเรียนมีหน้าที่ติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ บุญยี่ง สายเมฆ (2555: 77-78) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในสถานศึกษาชั้นพื้นบ้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วม กลไกในการดำเนินการโดยจัดตั้งคณะทำงาน โดยจัดเตรียมครู ผู้ปกครอง แต่งตั้งคณะทำงานให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน จัดระบบสนับสนุนการดำเนินการประกอบด้วย งบประมาณ อุปกรณ์ และจัดระบบการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.5 ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม การจัดการเรียนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนร่วมได้มีพัฒนาการด้านสังคมและรู้จักช่วยเหลือตนเอง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนปกติทั่วไป มีความเข้าใจและให้โอกาสนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการศึกษาเสมอภาค ยอมรับและให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีความบกพร่อง และเชื่อว่านักเรียนเรียนร่วมเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับ รจเรข พยอมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันเป็นทีม มีความรู้ความ

เข้าใจ ยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และให้โอกาสนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการศึกษาเสมอภาค สอดคล้องกับ บุญยี่ง สายเมฆ (2555: 77-78) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในสถานศึกษาชั้นพื้นบ้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติอย่างต่อเนื่อง เพื่อการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.6 ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางฯ และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุน การจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอและเหมาะสม มีความพร้อมในการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม และมีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุล สอดคล้องกับ รจเรข พยอมแย้ม (2553: 117-123) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณ บุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อเป็นการเฉพาะเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายประเภท และการกำหนดทิศทางนโยบาย จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ รดาธรรมพูนพิสัย (2556: 240-241) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการให้มีการจัดทำ

นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ โดยให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมที่เข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 องค์ประกอบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันมากที่สุด คือ ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม และองค์ประกอบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมสนับสนุนในด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วมให้ดียิ่งขึ้น และควรพัฒนาในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

1.2 จากผลการศึกษาสภาพพึงประสงค์การจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 องค์ประกอบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์มากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ และองค์ประกอบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์น้อยที่สุด คือ ด้านนักเรียน ดังนั้นควรมีการพัฒนาในด้านการบริหารจัดการเป็นอันดับแรก และพัฒนาด้านที่มีสภาพพึงประสงค์ในด้านที่เหลือจากมากไปหาน้อย เพื่อตอบสนองตามความต้องการที่อยากให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1.3 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านทัศนคติต่อนักเรียนเรียนร่วม และด้านนักเรียน ตามลำดับ ดังนั้นในการพัฒนา เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นควรมีการพัฒนาจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นดับแรก คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาในทุกๆ ด้านที่เหลือเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามความต้องการจำเป็น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาของทางการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถนำการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มาแก้ไขปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้ได้การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาในบริบทและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และได้แนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วมที่หลากหลายยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การเรียนรู้ร่วมแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *รูปแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนพิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- บุญยิ่ง สายเมฆ. (2555). *รูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในสถานศึกษาชั้นพื้นบ้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- เบญจา ชลชารินทร์. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต*. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.
- จเรช พยอมรัมย์. (2553). *การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- รดา ธรรมพูนพิสัย. (2556). *สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- โสภาลักษณ์ ธารไชย. (2554). *การจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กนักเรียนพิการ กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2554). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.